

snart man blot kommer lidt bort fra Timen. Hvad det angaar, at den tilsynsførende selv kunde undervise, vil jeg sige, at jeg vilde se det Lovforslag, der kunde skabe det Tilsyn, saaledes at der kunde komme en Mand ind i Skolen og selv være Vejleder. De saakaldte Amtskonsulenter tror jeg slet ikke kunde have faaet den Karakter, og jeg tror heller ikke, at det vil være muligt at skabe nogen Person, som med Virkning kunde vise den unge eller selv den efterladende Lærer, at der kunde undervises bedre, end Læreren selv havde undervist.

Stensballe: I de indledende Bemærkninger til den Betænkning, der er afgiven af Kommissionen angaaende Folkeskolens Tilsyn, fremhæves der tre Faktorer, som ere Betingelsen for, at Skolens Arbejde kan fremmes paa en god Maade. Den første er Forældrene eller Hjemmene, den anden er Læreren, og den tredje Menigheden. Jeg tror, at vi, i alt Fald de fleste af os, kunne være enige om, at det netop ere disse tre Faktorer og deres rette Forhold, det gælder om. Det gælder om, at Forældrene have Interesse for deres Børns Undervisning og gerne ville have den fremmet paa bedste Maade i Forstaaelse med den Lærer, der skal undervise Børnene. Det gælder om, at Læreren først og fremmest har Kærlighed til sin Gerning og Dygtighed til at udføre den. Det er ikke nok, at han har Kundskaber, han maa tillige, hvis hans Gerning skal udføres til Velsignelse, saaledes at der kan komme en god opdragende Virkning ud af den, have Evner i saa Henseende. Endelig er som den tredje Faktor nævnt Menigheden. Da dette Punkt ikke har været draget frem før, skal jeg tillade mig at drage det noget nærmere frem her. Det vil af Kommissionens Betænkning ses, at det er saare langt fra, at den har tænkt sig, at man skulde stille mod en Adskillelse af Skole og Kirke. Tværtimod fremhæves lige det modsatte, nemlig, at saa længe vi have en Folkekirke, maa man ogsaa værne om det Baand, der gennem Aarhundreder har sammenknyttet Kirke og Skole. Og det bemærkes senere hen, at det er af den største Betydning, at der ikke kommer et Brud i saa Henseende. Jeg fremhæver dette, fordi det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) lader til at have overset dette Punkt, og fordi jeg tror, at han og hans Meningsfæller kunne have ret godt af at lægge sig det paa Sinde. Det er nemlig aabenbart, at det

ærede Medlem har en helt anden og modsat Opfattelse angaaende dette Punkt. Det fremgaar særlig af en Udtalelse af det ærede Medlem, som jeg her med Formandens Tilladelse skal oplæse. Det ærede Medlem siger saaledes: „Man har smukt og poetisk kaldt det Afhængighedsforhold, hvori Skolen den Gang blev stillet til Kirken for, at Skolen var Kirkens Datter. Men denne Datter er nu vokset op og er bleven en gammel aflægs Pige paa næsten 100 Aar, og der kunde sikkert derfor være Grund til nu at se paa dette Forhold og se at bringe det mere i Overensstemmelse med Nutiden“. Og af den Udvikling, som derefter følger, vil man se, at det, det ærede Medlem stiler efter, er at faa Kirke og Skole skilt fra hinanden, og det kan jo ikke undre os, for vi vide jo alle, at Socialdemokratiet netop har dette Punkt paa sit Program, at der ikke skal være Religionsundervisning i Skolen, men at man skal have en Folkeskole, som alle skulle tvinges til at gaa i. Det er deres principielle Standpunkt, og det er forstaaeligt, at det ærede Medlems Udtalelser ere faldne i Overensstemmelse dermed.

Det Udtryk, som det ærede Medlem her citerer, at Skolen er Kirkens Datter, er jo et gammelt Udtryk; han siger ogsaa, at det er et smukt og poetisk Udtryk; men den Maade, som han saa senere betegner Skolen paa, undrer mig noget. Han siger nemlig, at Skolen, Datteren, nu er vokset op til at blive en aflægs Pige paa 100 Aar. Det er jo sjældent, at en Pige bliver 100 Aar, men det ærede Medlem har selvfølgelig Ret i, at naar en Pige bliver 100 Aar, eller selv om hun kun bliver 80, saa er hun temmelig aflægs, saa aflægs, at man ikke kan vente, at hun skal føde Afkom. (K. M. Klausen: Jo, Sara!) Sara, siger det ærede Medlem, det var i gamle Dage, det skal jeg imidlertid ikke komme ind paa. Men jeg tror altsaa dog, det ærede Medlem vil indrømme, at naar en Pige er bleven 100 Aar og saa aflægs, som hun da maa være, vil man ikke kunne haabe meget af hende med Hensyn til Slægtens Fortsættelse. Men Sagen er vel egentlig den, at det ærede Medlem, som ellers plejer at udtrykke sine Tanker meget koncist, i dette Tilfælde har været lidt mindre heldig med sine Udtryk. Denne Sammenligning mellem Skolen og en aflægs Pige tror jeg ikke har ret meget paa sig, thi det er ingenlunde givet, at Skolen, fordi den er gammel, skal være aflægs, og jeg mener, at den 100-aarige Skole, som det ærede